

Newsletter Seznam se s médii: Jak se česká nezávislá média staví na vlastní nohy

11.12.2024 - Barbora Sedláčková | Seznam.cz

V našem newsletteru občas propadáme pesimismu z krize tradičních médií. Dnes pro vás ale máme dobré zprávy - stále se objevují nové projekty, které se rozhodly vydat klasickou cestou seriózní žurnalistiky. Na závěr našeho seriálu jsme pro vás vybrali ty nejzajímavější z nich, které se rozhodly nespoléhat na velké mediální domy a vydaly se vlastní cestou.

P. S. V příštím vydání se můžete těšit na přehled mediálních událostí uplynulého roku. Letos jsme se opravdu nenudili, bude tedy rozhodně z čeho vybírat. Co byla zpráva roku 2024 pro vás?

Newsletter Seznam se s médii provede začátečníky i pokročilé světem médií, sociálních sítí a žurnalistiky. Sledujte jej na blogu Seznamu nebo se registrujte k odběru a dostávejte novinky jednou měsíčně do e-mailu.

Odebírejte newsletter Seznam se s médii

Trojský kůň ve vedení Seznam Zpráv. Naše první zpráva se čte doslova jako ta nejnapínavější detektivka. Proč musel šéfredaktor Seznam Zpráv Jakub Unger složit funkci ze dne na den? Jakou roli v tom hrála BIS, zbrojař Strnad nebo premiér? **Čtěte více:** Špinavá hra o Seznam (Page Not Found)

Registrovat nebo neregistrovat. Internetové vody rozbouřilo nařízení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, aby se u ní registrovali všichni influenceři, kteří generují zisk z online videí. Proti nařízení se hned ohradil i ministr Baxa, případná registrace však zasahuje desetitisíce nejrozumnějších tvůrců od tiktokových teenagerských hvězd až po vlivné youtubery, kteří mohou hýbat veřejným míněním nebo třeba ovlivnit volby. Stále tak platí, že si zákony a instituce s novými mediálními trendy tak trochu neví rady. **Čtěte více:** Radní na steroidech. Evidence youtuberů je ostudou politiků (Seznam Zprávy)

Dva roky s umělou inteligencí. AI je tu s námi samozřejmě mnohem déle, ale právě v prosinci 2022 odstartoval ChatGPT, který ji zpřístupnil úplně každému. Vzpomínáte si, kdy jste chatbota poprvé testovali vy? A jaký úkol byste umělé inteligenci naopak nikdy nesvěřili? **Čtěte více:** Dva roky s ChatGPT. „Článek pořád nenapíše,“ míní Koubský (Český rozhlas Plus)

Fokus: Mediální mapa Česka

Nezávislé mediální projekty

Po veřejnoprávních médiích a velkých mediálních domech se v našem seriálu dostáváme k redakcím, které se rozhodly bojovat na drsném mediálním trhu na vlastní pěst. Jejich pozice není jednoduchá - nemají za zády žádný zdroj, který by jim v případě potíží kryl záda. Nemohou se spoléhat na pravidelné příjmy z koncesionářských poplatků ani na majitele miliardáře, který ztráty případně zasponzoruje. Přesto do tohoto rizika šly. Proč? Ztratily sice jistotu a zázemí, nemusí se ale nikomu zodpovídat.

O publikum nicméně válčí s rozdílným úspěchem. Na jedné straně jsou malinké zpravodajské redakce, na druhé podcasteři se statisíci sledujícími. Spojuje je ale jedna věc – finance získávají jedině svým vlastním úsilím. Většina z nich má své předplatitele a obsah za paywallem, prostředky samozřejmě doplňuje reklama a redakce občas spustí i crowdfundingovou kampaň. Čeští čtenáři se ale teprve učí za obsah na internetu platit, jak jsme psali v květnu, a stále přibývají další placené novinářské projekty, ve kterých se těžko orientuje. Sepsalí jsme pro vás proto ta nejzajímavější média, ať máte z čeho vybírat. Vezmeme to podle abecedy:

Alarm

Zpravodajský web se profiluje jako levicově zaměřený, což v tradičně spíše pravicovém Česku občas automaticky vzbuzuje nevoli, nicméně nabízí seriózní žurnalistiku a často i výrazné kauzy především ze sociální oblasti. Přinesl například odhalení Dominika Feriho a nejvýraznější autoři Alarmu Saša Uhlová nebo Stanislav Biler za své texty z opomíjených oblastí Česka nebo ze špatně placených pracovních míst získali mnoho novinářských cen. Jako jediný z našeho přehledu je zdarma.

Čestmír Strakatý

Podcasty není radno podceňovat – některé z nich v počtu předplatitelů už dávno předběhly tradiční média a před měsícem možná vyhrály volby Donaldu Trumpovi, jak shrnuje kolega Matouš Hrdina. A právě Čestmír Strakatý je v čele českých žebříčků – oblíbený novinář zpovídal hosty nejprve pod hlavičkou Reflexu, potom už však klasickou redakci přestal potřebovat a se svým nezávislým podcastem, do kterého si třikrát týdně zve nejruznější hosty, přepisuje všechny statistiky v aktuální publicistice.

Deník N

Před šesti lety v návaznosti na převzetí Mafry Andrejem Babišem udělala skupina novinářů s podporou mecenášů dnes už nezvyklý krok a založila tištěný deník. Společně se zpravodajským webem se Deník N (jehož název odkazuje na partnerský slovenský Denník N) vyšplhal mezi největší zpravodajské redakce s mnoha výraznými tvářemi od Petry Procházkové a Renaty Kalenské přes Jana Moláčka či Petra Koubského až po Filipa Titlbacha a jeho podcast Studio N.

DVTV

Martin Veselovský a Daniela Drtinová, z jejichž iniciál název vznikl, založili v roce 2014 na svou dobu netradiční projekt každodenních online videorozhovorů. Zakladatelské duo v minulosti doplňoval například Filip Horký, Emma Smetana nebo Daniela Brzobohatá. Editori DVTV občas vybírají záměrně kontroverzní osobnosti, nutno ale říct, že se jim pravidelně daří rozvířit vody internetových diskuzí a mnohé rozhovory (například s Jiřím Ovčáčkem) už vstoupily do učebnic české žurnalistiky. Nově můžete naladit v televizi jejich kanál, ve kterém se propojili s dalšími tvůrci (Přepište dějiny nebo Jirka vysvětluje věci) pod názvem DVTV Extra.

Page Not Found

Dřív se prý neměli moc rádi, potom ale zakladatelé tohoto média Apolena Rychlíková a Jakub Zelenka začali spolupracovat na kauze Dominika Feriho a postupně se dostali až k založení vlastní redakce. Tak teprve před půlrokem vznikl malinký projekt s netradiční grafikou Page Not Found, který už ale za tuto krátkou dobu stihl přijít s několika zásadními kauzami – tu poslední koneckonců citujeme mezi hlavními zprávami v úvodu našeho newsletteru.

Respekt

Respekt není nutné představovat snad nikomu – se svými 35 lety je mezi ostatními mladými projekty úplným veteránem. Proč ho tu vlastně uvádíme? Loni jeho novináři udělali velmi netradiční krok, opustili zavedenou strukturu vydavatelského domu Economia a postavili se na vlastní nohy, aby si mohli o svém fungování rozhodovat samostatně. Značka i tým Respektu jsou však asi dlouhodobě pro čtenáře zárukou kvalitní žurnalistiky, takže se jim daří pokračovat i v tomto netradičním nezávislém uspořádání.

Voxpot

Voxpot založili téměř na koleni dva mladí novináři Vojtěch Boháč a Aneta Václavíková, kteří podnikali výpravy na Kavkaz, Balkán či Blízký Východ a přiváželi odtamtud neuvěřitelné reportáže. Měli těžší výchozí pozici, protože zahraniční zpravodajství většinou sklízí mnohem nižší zájem než to domácí, po začátku války na Ukrajině se ale etablovali jako zkušené médium a dokážou pokrývat epicentra dění od Gazy až po Ameriku.

A tím uzavíráme náš seriál o mediální scéně v České republice. Vybírali jsme ty největší a nejzajímavější zpravodajské redakce a postupně jsme představili:

- veřejnoprávní média
- média v soukromých rukou
- samostatnou kapitolu jsme věnovali Seznamu
- a končíme dnešním vydáním o samostatných nezávislých projektech.

Jak vidíte, mezi skvělými českými médii je z čeho vybírat! Tak vybírejte, inspirujte se, čtěte, poslouchejte a nezapomínejte – kvalitní žurnalistika nevzniká zadarmo. Doporučujeme tedy jedno novoroční předsevzetí: příští rok podpořit aspoň jednu svou oblíbenou redakci.

Čtěte více:

- Přehled vlastníků největších českých médií (Mediaguru)
- Přehled nejvlivnějších médií (Forbes, 2022)
- Mapa médií (Nadační fond nezávislé žurnalistiky)
- MediaRating (Nadační fond nezávislé žurnalistiky)
- Návštěvnost zpravodajských webů (Mediaguru)

Tip měsíce

Pod stromeček samozřejmě nemůžeme doporučit nic lepšího než knihy o médiích, a to přímo od samotných novinářů. Minulý týden vyšla *Novinařina je můj život* největšího srdcaře české žurnalistiky Radka Bartoníčka a o měsíc dříve *Já si to všechno pamatuju* našeho kolegy Jindřicha Šídla, jejíž název asi mluví za vše. I po dvou letech moc doporučujeme knihu rozhovorů s českými novinářkami s lapidárním názvem *Novinářky*.

Co se chystá

Přichystejte si diáře, máme pro vás plány na letošní zimu:

- 11. 12. Právě dnes u nás v Seznamu proběhl **Den otevřených médií**, kdy jsme v našich redakcích přivítali školy a učitele se zájmem o mediální výchovu.
- 8. 1. O **každodenní práci novináře** budeme mluvit na našem prvním online kurzu příštího

roku.

- 15. 1. Populární organizace AI Dětem u nás na online kurzu představí využití umělé inteligence v neméně populárním **grafickém programu Canva**.
- 25. 3. Občas nesrozumitelné, ale o to důležitější **fungování algoritmů** nám na online kurzu představí youtuber Patrik Kořenář.

Pro aktuální informace sledujte naše stránky Seznam se s médii. Budeme se na vás těšit příště třeba i osobně!

<https://blog.seznam.cz/2024/12/newsletter-seznam-se-s-medii-jak-se-ceska-nezavisla-media-stavi-na-vlastni-nohy>